

مسئله ۷. $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ تابعی ثابت و غیرپیوسته است و به ازای تابعی مانند F داریم: $f(x+y) = F(f(x), f(y))$ برای هر $x, y \in \mathbb{R}$. ثابت کنید f اکیداً یکنواست.

مسئله ۸. تابع پیوسته‌ی $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ مفروض است. دنباله‌ی توابع $f_{n+1}(x) = \int_0^x f_n(t) dt$ را به طور استقرایی با $\{f_n: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}\}_{n \geq 0}$ تعریف می‌کنیم. فرض کنید $f_k(1) = \frac{1}{(k+1)!}$ به ازای یک $k \in \mathbb{N}$. نشان دهید $f_0(x_0) = x_0$ وجود دارد به قسمی که $f_0(x_0) = x_0$.

مسئله ۹. الف) ثابت کنید یک تابع منحصر به فرد $f: [1, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ یافت می‌شود به طوری که:

$$\forall x \geq 1: e^{f(x)} = \frac{f(x)}{x} + x$$

ب) نشان دهید که برای این تابع، اولاً $\lim_{x \rightarrow \infty} x(f(x) - \ln x) = 0$ و ثانیاً دنباله‌ی $\{a_n = \sum_{k=1}^n f(k) - \ln n!\}_{n=1}^{\infty}$ همگراست.

مسئله ۱۰. برای تابع

$$f(x) = \frac{1}{1 + 2x + \dots + 1389x^{1388}}$$

که حول مبدأ تعریف شده و هموار است، $f^{(1390)}(0)$ را بیابید.

مسئله ۱۱. ثابت کنید نمی‌توان نامشمارا زیر مجموعه‌ی مجزا و همبمورف با T (منظور شکل حرف انگلیسی T است که می‌توان آن را به عنوان زیر فضای $\{1\} \times [-1, 1] \cup [0, 1] \times \{0\}$ از $\mathbb{R}^2$ در نظر گرفت.) در صفحه پیدا کرد.

مسئله ۱۲. فرض کنید $(H, \langle, \rangle)$ یک فضای ضرب داخلی مختلط باشد و $T: H \rightarrow H$ عملگری خطی با این ویژگی که

$$\forall x \in H: |\langle Tx, x \rangle| \leq \|x\|^2$$

$\mu \in \mathbb{C}$ با $|\mu| = 1$ را مقدار ویژه‌ای از این عملگر بگیرد و

$$E = \{x \in H \mid Tx = \mu x\}$$

را فضای ویژه‌ی متناظرش. ثابت کنید مکمل متعامد E یعنی $E^\perp$ ، تحت T ناورد است: $T(E^\perp) \subseteq E^\perp$.

مسئله ۱۳. فرض کنید $U \subseteq \mathbb{C}$ باز و همبند و $f, g: U \rightarrow \mathbb{C}$ توابعی تحلیلی باشند که $|f| + |g|$ ثابت است. ثابت کنید f و g توابعی ثابت هستند.^۳

مسئله ۱۴. (خشایار فیلم) ثابت یا رد کنید: تابعی هولومورف و پوشا از دیسک باز واحد $D = \{z \in \mathbb{C} \mid |z| < 1\}$ به $\mathbb{C}$ موجود است که مشتقش در هیچ نقطه‌ای صفر نمی‌شود.

^۳ مطرح شده در سی و ششمین مسابقه‌ی ریاضی دانشجویی کشور. راه‌حل ارائه شده در اینجا با راه‌حل رسمی در سایت ims.ir متفاوت است.

مسئله

مسئله ۱. G گروهی متناهی است و $f: G \rightarrow G$ همریختی‌ای که بیش از $\frac{1}{4}$ از اعضای G را به معکوس آنها می‌نگارد. ثابت کنید $f(x) = x^{-1}$ برای هر $x \in G$ و همچنین G آبلی است. به علاوه با ذکر یک مثال تحقیق کنید این احکام در حالتی که همریختی $f: G \rightarrow G$ دقیقاً $\frac{1}{4}$ از اعضای G را به معکوس آنها تصویر کند، لزوماً صادق نیستند.

مسئله ۲. فرض کنید G یک گروه غیرآبلی و متناهی باشد. نشان دهید اعضای G $g, h, a \in G$ وجود دارند به طوری که $h = aga^{-1}$ ، $g \neq h$ و $gh = hg$.

مسئله ۳. R حلقه‌ای است متناهی (که ممکن است یک‌دار یا جابجایی نباشد). با این ویژگی که برای هر $a, b \in R$ ، یک عنصر $c \in R$ موجود است به قسمی که $a^2 + b^2 = c^2$. ثابت کنید برای هر $a, b, c \in R$ ، $d \in R$ ای موجود است که تساوی $d^2 = abc$ را برآورده می‌کند.

مسئله ۴. $(G, *)$ یک گروه است به قسمی که

• G زیر مجموعه‌ای است از $\mathbb{R}^3$.

• برای هر $a, b \in G$ ، حداقل یکی از تساوی‌های $a \times b = a * b$ یا $a \times b = 0$ رخ می‌دهد که در آن $\times$ نمایانگر ضرب خارجی در $\mathbb{R}^3$ است.

نشان دهید $a \times b = 0$ برای هر $a, b \in G$.

مسئله ۵. V فضای برداری است بر میدان k که دارای پایه‌ای شمارا و نامتناهی است. حلقه‌ی اندومورفیسم‌های V یا $End(V)$ (یعنی مجموعه‌ی تمامی نگاشت‌های k -خطی $V \rightarrow V$ که با اعمال جمع نگاشت‌های خطی و ترکیب نگاشت‌ها به عنوان ضرب، تشکیل یک حلقه می‌دهد.) را E می‌نامیم. نشان دهید تنها ایده‌آل‌های دوطرفه‌ی E عبارتند از ایده‌آل صفر، E و ایده‌آل متشکل از تمامی اندومورفیسم‌هایی که رتبه‌شان متناهی است.

مسئله ۶. نشان دهید هر میدانی که گروه ضربی‌اش متناهی مولد 2 باشد متناهی است.

^۱ مطرح شده در سی و هفتمین مسابقه‌ی ریاضی دانشجویی کشور. راه‌حل ارائه شده در اینجا با راه‌حل رسمی در سایت ims.ir متفاوت است.
^۲ finitely generated

$$E(\gamma) = \int_0^1 g_{\gamma(s)}(\dot{\gamma}(s), \dot{\gamma}(s)) ds$$

ثابت کنید اگر خم γ ، E را مینیمم کند L را نیز مینیمم می‌کند و در نتیجه یک ژئودزیک روی M است.

مسئله‌های پیشنهادی خود را به همراه راه‌حل برای ما بفرستید:

mathematicsjournal@gmail.com

مسئله ۱۵. (ابوالفضل طاهری) فرض کنید (X, d) یک فضای متریک فشرده باشد. می‌گوییم $x, y \in X$ را می‌توان از هم جدا کرد اگر زیرمجموعه‌های باز U, V از X موجود باشند به طوری که $y \in V, x \in U, U \cup V = X$ و $U \cap V = \emptyset$ نشان دهید اگر نتوان دو نقطه‌ی x, y از X را جدا کرد، آنگاه یک زیرمجموعه‌ی همبند از X وجود دارد که شامل هر دو x, y است. (اگر X فشرده نباشد چطور؟)

مسئله ۱۶. (عرفان صلواتی) فرض کنید $x_1, x_2, \dots$ دنباله‌ای کراندار در فضای هیلبرت H باشد. تعریف کنید:

$$C_0 = \left\{ \sum_{n=1}^N t_n x_n \mid N \in \mathbb{N}, t_n \geq 0, \sum_{n=1}^N t_n = 1 \right\}$$

$$C = \left\{ \sum_{n=1}^{\infty} t_n x_n \mid t_n \geq 0, \sum_{n=1}^{\infty} t_n = 1 \right\}$$

نشان دهید $\bar{C}_0 = \bar{C}$. آیا لزوماً $\bar{C}_0 \subseteq C$ برقرار است؟

مسئله ۱۷. هر یک از اعداد حقیقی را با یکی از رنگ‌های آبی یا قرمز رنگ کرده‌ایم. می‌دانیم که تابع $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+$ وجود دارد با این ویژگی که اگر رنگ x و y متفاوت باشد، آنگاه:

$$\min\{f(x), f(y)\} \leq |x - y|$$

ثابت کنید هر بازه‌ی باز از $\mathbb{R}$ شامل زیربازه‌ی باز است که رنگ تمامی نقاط آن یکسان است.

مسئله ۱۸. A را یک ماتریس متقارن و $n \times n$ حقیقی بگیرد. نشان دهید اگر رتبه‌ی این ماتریس $n - 1$ باشد، آنگاه $k \in \{1, \dots, n\}$ موجود است به قسمی که رتبه‌ی ماتریسی که از حذف سطر k ام و ستون k ام از A حاصل می‌شود $n - 1$ است.

مسئله ۱۹. فرض کنید v_i بردار صفر در $\mathbb{R}^n$ و $v_1, v_2, \dots, v_{n+1} \in \mathbb{R}^n$ به گونه‌ای باشند که برای هر $1 \leq i, j \leq n + 1$ ، $|v_i - v_j| \leq 1$ عددی گویا شود $|x|$ به معنای نرم اقلیدسی $x \in \mathbb{R}^n$ است). ثابت کنید $v_1, \dots, v_{n+1}$ روی میدان اعداد گویا وابسته‌ی خطی اند.

مسئله ۲۰. A و B ماتریس‌هایی مربعی با درایه‌های مختلط هستند به طوری که $AB - BA$ به صورت ترکیب خطی A و B است. نشان دهید A, B حداقل یک بردار ویژه‌ی (غیرصفر) مشترک دارند.

مسئله ۲۱. (M, g) یک خمینه‌ی ریمانی است. تابع‌های طول و انرژی را که با $L(\gamma)$ و $E(\gamma)$ نشان می‌دهیم، بر فضای خم‌های مشتق‌پذیر با مشتق پیوسته‌ی $M \rightarrow [0, 1]: \gamma$ با ضابطه‌های زیر تعریف می‌شوند:

$$L(\gamma) = \int_0^1 \sqrt{g_{\gamma(s)}(\dot{\gamma}(s), \dot{\gamma}(s))} ds$$